

Motion till riksdagen 2005/06:K402

av **Jörgen Johansson (c)**

Vårddugliga regioner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kommande förändringsarbete inom hälso- och sjukvården skapas utifrån federalismens principer så att lokala och regionala särarter tas till vara.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att landstingen läggs ned.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skyndsamt samordna hälso- och sjukvården i större regioner med syfte att tillgodose befolkningens behov av vård.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de nybildade regionerna har demokratiskt direktvalda församlingar med egen beskattningsrätt.

Motivering

Landstingen har sedan slutet av 1980-talet haft problem av ekonomisk art. Det är kostnader i såväl den direkta driften som obetalda pensionsavgifter som bidragit till situationen. Förhållandet uppstår samtidigt som den medicinsk-tekniska utvecklingen varit omfattande. Resultaten av det förändringsarbete som erfordrats för att klara en bra vård till en rimlig kostnad har blivit en alltmer renodlad sjukvårdsorganisation som förefaller att alltmer sakna den legitimitet som erfordras. Behovet av ytterligare förändring, för att klara framtida krav, är därför stor. Det förändringsarbete som nu erfordras är av akut art och måste skapas utifrån lokala och regionala förutsättningar för att få den folkliga förankring som behövs för vårdens legitimitet. Detta bör ges regeringen till känna.

Vården blir alltmer specialiserad. Allt fler blir medicinskt färdigbehandlade inom primärvården och behovet av stora lasarettsanläggningar minskar. Paradoxen inom vården består dock i att det är den friska gruppen som har makten medan de som har behov av vården är i minoritet. Den vårdbehövandes krav

Fel! Okänt namn på

på vården är att snarast bli frisk, inte att ha lasarettet i närområdet, medan den friske ser arbetstillfällen som det primära. I det perspektivet skall vården förändras så att den klarar de vårdbehövandes behov, vilket inte är enkelt. Kraven på modiga och ansvarskännande politiker är därför stort.

Dagens landsting är ofta små. Alltför ofta är samverkan över landstingsgränserna dålig då det undergräver den egna situationen. Resultatet blir en ineffektiv vård som knappast klarar de krav de vårdbehövande har. En förändring av nuvarande landstingsgränser är därför nödvändig, med en samordnad styrning för att uppnå optimal värdeeffekt. En sådan förändring kräver dock radikala organisatoriska förändringar, vilka knappast är uppseendeväckande i de breda folklagren. Ett första steg i det arbetet är att lägga ner landstingen. Detta bör ges regeringen till känna.

Ett andra steg är att inrätta regioner som har ett befolkningsunderlag som möjliggör upprätthållande av den mer kvalificerade vården. Subspecialiteter kan därutöver samordnas i riket och i extrema fall i Europa. Som ett exempel kan nämnas de fyra små landstingen inom Mälardalen med sina 250 000–300 000 invånare per län, vilka med fördel kan samordnas och därmed effektivisera sin verksamhet – detta kombinerat med att på sikt införliva hela Mälardalen i en regionbildning. Vid sidan av ansvaret inom hälso- och sjukvården bör andra verksamheter finnas. Initialt är det dock viktigt att lösa den akuta situation som finns inom landstingssektorn i syfte att klara de behov av sjukvård som befolkningen har. Detta bör ges regeringen till känna.

En förändrad organisation för landstingens nuvarande verksamheter kräver ett demokratiskt styre. Utifrån behovet av en folklig förankring i dessa frågor är det därför naturligt att denna styrelseform skall vara direkt vald och ha egen beskattningsrätt. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2005

Jörgen Johansson (c)